

Valtion erityisavustuksen hakeminen / koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittaminen lukiokoulutuksessa vuonna 2022

Sivla 27.10.2022 § 128
1171/02.05.01.01/2022

Valmistelu kehittämispäällikkö-opistojen rehtori Sini Käkönen,
p. 040 751 4731, johtava rehtori Juha Damskägg, p. 040 836 1604

Opetushallitus jakaa erityisavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022-2024.

Valtionavustuksella tuetaan lukiokoulutuksen järjestäjiä pitkittyneen koronavirustilanteen johdosta tarvittaviin tukitoimiin opiskelijoiden oppimisvajeen paikkaamiseksi ja hyvinvoinnin vahvistamiseksi. Valtionavustus on tarkoitettu opetukseen, ohjaukseen ja tukitoimiin liittyvien lisäresurssitarpeiden rahoittamisessa. Tavoitteena on parantaa lukio-opiskelijoiden edellytyksiä jatkaa opintojaan lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisessa opetuksessa sekä tukea heitä ylioppilastutkintoon valmistautumisessa ja jatko-opintoihin siirtymisessä.

Erityisesti lisää tukea tarvitsevat ne opiskelijat, joilla on oppimisvaikeuksia tai elämänhallinnan, hyvinvoinnin ja jaksamisen haasteita.

Poikkeustilanteen aikana heidän saamansa ohjaus ja oppimisen tuki on voinut olla vähäisempää tai muuten tavanomaisesta poikkeavaa. Monet opiskelijat tarvitsevat myös aiempaa enemmän tukea opintojensa suunnitteluun ja ohjaukseen. Lisäksi yhteistyössä opiskeluhuollon ja opiskelijaterveydenhuollon kanssa toteutettavan ohjauksen ja tuen tarve on oletettavasti kasvanut.

Haun avustuskohteita ovat:

1.Oppimisen tukeminen ja osaamisvajeen paikkaaminen

Avustusta kohdennetaan opintojen kertaamiseen ja tukitoimenpiteisiin erityisesti niille opiskelijoille, joilla arvioidaan koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten vuoksi olevan puutteita opetussuunnitelman perusteiden mukaisten osaamistavoitteiden osalta. Tukimuotoina voivat olla mm. kertaus- ja tukiopetus, pienryhmäopetus, erityisopettajan tuki, opetuksen eriyttäminen ja muut pedagogiset ratkaisut sekä opinto-ohjaus ja ryhmänohjaus. Opetusta ja tukea voidaan kohdentaa esimerkiksi oppiaine- tai kurssikohtaisesti paikallisesti todettujen tarpeiden perusteella.

Syksyllä 2020 saadun lukiokoulutukseen suunnatun korona-avustuksen avulla on kartoitettu kevään 2020 ja lukuvuoden 2020-2021 aikana syntyneitä oppimisvajeita. Saadun palautteen perusteella etäopetus tuotti monille opiskelijoille vaikeuksia esimerkiksi matemaattisissa aineissa. Tukitoiminta oli opintojen ohjausta sekä lisä- ja tukiopetusta. Opiskelijapalautteen perusteella toimintatapa on havaittu hyväksi. Jatkohankkeen tavoitteena on tukea oppimista ja paikata koronasta

johtuvaa oppimisvajetta. Tavoitteena on erityisesti panostaa jatko-opintojen ja työelämän kannalta merkittävien oppiaineiden taitotason parantamista. Välineaineiden, kuten äidinkielen, matematiikan ja kielten hyvä osaaminen parantaa menestystä myös reaaliaineissa.

Hankesuunnitelman mukaisesti lukiokoulutuksen korona-avustuksella tullaan perustamaan tarpeen mukaan lisää opetusryhmiä ja lisäämään abiturienttien kertauskurssien tuntimäärää. Aineenopettajien antamaa tukiopetusta tullaan lisäämään ja sivutoimisen erityisopettajan tuntimäärää lisätään merkittävästi. Vertaistukeen perustuva pienryhmätoimintaa tullaan järjestämään enemmän. Avustuksen hakukriteerien mukaisesti voidaan käyttää myös ostopalveluja kuten Tutor-housea ja Gradia Jyväskylä verkko- tarjotinta. Hankkeeseen budjetoidaan yhteensä 20 000 € lisä- ja tukiopetuksen järjestämiseen, ostopalveluihin, vertaistukiryhmän ohjaukseen ja erityisopetusresurssin lisäämiseen.

2. Hyvinvoinnin vahvistaminen

Avustusta voidaan lisäresurssina kohdentaa opiskelijoille annettavaan yhteisölliseen tai yksilölliseen hyvinvoinnin tukeen. Lisäksi avustusta voi käyttää koulutuksen järjestäjien yhteistyössä opiskeluhoollon ja opiskelija-terveydenhuollon kanssa tarjoamien ohjauksen ja tuen palveluiden lisäämiseen erityisesti niille nuorille, joilla on ollut ongelmia jaksamisen ja mielenterveyden kanssa tai jotka ovat muuten heikoimmassa asemassa.

Etäopetus heikensi monien lukioikäisten nuorten hyvinvointia. Etäopetuksen mukanaan tuoma vuorovaikutussuhteiden vähentyminen on lisännyt osalla opiskelijoista eristäytyneisyyttä ja yksinäisyyttä. Tämä on osaltaan vaikuttanut negatiivisesti mielen hyvinvointiin ja opiskelumotivaatioon. Hankkeen yhtenä tavoitteena on selvittää, että mitkä tekijät tuottavat opiskeluarjessa paineita ja stressiä. Tavoitteena on myös kartoittaa sitä, että millaista tukea ja missä muodossa tarjottuna nuoret itse sitä kaipaavat. Nuoret otetaan osaksi tukitoiminnan suunnittelua.

Opinto-ohjauksessa tullaan panostamaan yhteistyöhön perusopetuksen kanssa. Tiedonsiirtoa tullaan kehittämään lukioon siirtymisen sujuvoittamiseksi. Toisen vuoden opiskelijoiden kanssa käytäviin henkilökohtaisiin ohjauskeskusteluihin käytetään lisäresursointia. Abiturienteille järjestetään opinto-ohjaajan vetämää pienryhmätyöskentelyä jatko-opintosuunnitelmien työstämiseksi. Lisätään tunne- ja vuorovaikutustaitoja erilaisilla harjoitteilla. Tehdään yhteistyötä Nuorten rinnalla koulussa-hankkeen kanssa. Aktivoidaan vertaistukiryhmien syntyä tarjoamalla mahdollisuutta opiskella ja tehdä läksyjä mahdollisuuksien mukaan opettajien, hanketyöntekijöiden ja vapaaehtoisten huoltajien kanssa. Tehostetaan vanhempien osallistamista muun muassa ryhmänohjaajien vetämien vanhempainvarttien muodossa.

Hankesuunnitelmassa varataan yhteensä 20 000 € nuoriso-ohjaajan palkkakustannuksiin ja tehostetun opinto-ohjauksen lisäresursointiin.

Nuoriso-ohjaajan palkkakustannukset jaetaan usean hankkeen kesken.

Hankkeen avulla pyritään lisäämään lukion opiskelijoiden oppimisen tukemista sekä vähentämään pitkittyneen korona-ajan aiheuttamaa hyvinvointivajetta. Lukion opiskelijoiden sosiaalisessa ja fyysisessä hyvinvoinnissa on ollut havaittavissa haasteita viimeisen 2,5 vuoden aikana. Etäopetuksen ja lähiopetuksen vaihtelut sekä karanteeniajat ovat vaikuttaneet siihen, että opiskelijoiden sosiaaliset kontaktit erityisesti lukuvuonna 2020-2021 olivat vähäisiä. Hankkeen avulla lisätään yhteisöllisyyden kokemuksia opiskelijoiden arjessa. Lukion nuorisotyöstä on saatu hyviä kokemuksia jo edellisen korona-avustuksen ansiosta.

Jämsän kaupunki hakee lukiokoulutuksen koronavaikutusten lieventämiseen kohdennettua valtion erityisavustusta 38 000 €. Hankkeen omarahoitusosuus on 5%, joten hankkeeseen tullaan käyttämään yhteensä 40 000 €. Vuoden 2023 osuus omarahoitusosuus on huomioitu talousarviovalmistelussa.

Avustuksen käyttöaika alkaa avustuspäätöksen päiväyksestä ja päättyy 31.7.2024. Hakuaika päättyi 7.10.2022. Aikataulullisista syistä hanke tuodaan sivistyslautakunnan päätettäväksi hakuajan päättymisen jälkeen.

Kehittämispäällikkö-opistojen rehtori Sini Käkönen selvitti asiaa kokouksessa.

Hankehakemus oli esityslistan oheisaineistona.

Toimivalta, johon päätös perustuu:
Hallintosääntö 26 §: Sivistyslautakunta päättää toimialueellaan avustuksista sekä kehittämishankkeisiin osallistumisesta taloussuunnitelman mukaisesti.

Ehdotus

Sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen

Sivistyslautakunta hyväksyy lukiokoulutuksen osallistumisen hankkeeseen koronapandemian aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022 – 2024.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.